UIT DE HISTORIE VAN BUSSUM EN HET GOOI

HET LANDBOUWHUIS – COMENIUSLAAN 16

Met stalen kracht plukte half november 2018 de grijpmachine het 140 jaar oude Landbouwhuis uit elkaar. Dit Landbouwhuis en het huis dat er eens achter lag, zijn restanten van de kwekerijgeschiedenis van Naarden.

Rondom de vestingstad Naarden werden de akkers afgegraven om ze onder water te kunnen zetten in tijden van oorlog. De lage akkers bleken zeer geschikt voor het kweken van fruitbomen. Vanaf 1814 was het boomkwekersgeslacht Jurrissen hier actief. Zij hadden internationale faam. Daarna nam de familie Mauritz de boomkwekerij over.

Het boomkwekershuis aan de Julianalaan is reeds lang verdwenen. De prachtige smeedijzeren poort herinnert aan tijden van welstand.
Na de kwekerijperiode beheren de Gebr. Van Gelderen het Landbouwhuis voor de handel in hooi, stro en aardappelen etc. Tussen 1919 en 1925 hielden zij er de openbare verkoop van hitten, paarden, landauers, platte wagens, hittenkarren, mallejan en tuigen. Je kon er paarden verkopen en ruilen.
Na de Eerste Wereldoorlog sloot Duitsland, een belangrijke klant, zijn grenzen voor kwekerijproducten uit Nederland. Met het verloop van de particuliere buitenplaatsen vielen ook deze klanten weg. Veel gemeenten richtten hun eigen kwekerijen op. In 1925 besloot de gemeente Naarden veel kweekgrond tot bouwgrond te bestemmen. Met de aanwijzing van de gronden voor woonbestemming verkopen de boomkwekers hun grond. Het Landbouwhuis verliest zijn functie.
Vele jaren later, halverwege de jaren 70, vestigt de Stichting 'Wij Komen' zich in het pand.

Kijkend van Naarden richting Bussum de kwekerijen en de eerste huizen langs de Comeniuslaan. Rechts aan de horizon staat de St. Vituskerk. Midden op de foto staan twee huizen met de rug tegen elkaar. Het huis aan deze kant had een smeedijzeren poort aan de huidige Julianalaan. De foto is in 1899 genomen vanaf de steiger van de schoorsteen van de elektriciteitscentrale in aanbouw.

Het Landbouwhuis, Comeniuslaan 16, tijdens de sloop in november 2018

Smeedijzeren poort met een doorgangsbreedte van ruim vier en een halve meter voor de doorgang van de chique landauers met twee paarden en hittenkarren.

Deze stichting was in 1960 door M. Reckman uit Naarden opgericht. De stichting organiseerde groepsreizen per chartervliegtuig voor familieleden van emigranten. Later kwam reisbureau Gerco Travel in het pand.
Daarna staat het pand jarenlang leeg en verkommert. De tuin wordt een wildernis. Na de sloop ligt het terrein nu klaar voor nieuwbouw. Op het terrein komen twee woningen, een aan de Julianalaan en een aan de Comeniuslaan. Het zou de boomkwekerijen in de herinnering houden als de villa's gesierd zouden gaan met de namen: De Kwekerij en Het Landbouwhuis.

Gerard Hoogendijk

Historische Kring Bussum
Stationsweg 3 1404 AN Bussum
www.historischekringbussum.nl
tel. 035-69 129 68